سپهرغرب در پی گفت‌وگو با عضو هیئت‌علمی دانشگاه فرهنگیان مطرح کرد:

زنان در سایه سیاست؛ ضرورت حضور در متن تصمیم‌سازی‌ها

ما نمی‌توانیم مسائل زنان را تنها از نگاه مردانه تحلیل کنیم/ زنان و مشارکت سیاسی؛ راهی دشوار در بستری نابرابر

سپهرغرب، گروه ریحانه‌آفرینش - سمیرا گمار: هیچ سیاستی نمی‌تواند مدعی جامع‌نگری باشد اگر نیمی از جامعه همچنان در حاشیه تصمیم‌گیری‌ها باقی بماند. حضور زنان در عرصه سیاست نه‌تنها مطالبه‌ای اجتماعی، بلکه ضرورتی برای تحقق عدالت و کارآمدی نظام حکمرانی است.

در دهه‌های اخیر، زنان در بسیاری از عرصه‌های اجتماعی، علمی و اقتصادی جایگاه قابل توجهی یافته‌اند. حضور پررنگ آنان در دانشگاه‌ها، بازار کار و نهادهای مدنی، گواهی است بر توانمندی‌هایی که سال‌ها در سایه مانده و سرانجام فرصت بروز یافته است. با این حال، یکی از حوزه‌هایی که همچنان شاهد حضوری کم‌رنگ، گاه نمادین و غیرتأثیرگذار از سوی زنان است، عرصه سیاست و تصمیم‌سازی کلان است؛ عرصه‌ای که قدرت، منابع و آینده یک جامعه را رقم می‌زند. این خلأ پرسش‌هایی اساسی را به ذهن متبادر می‌سازد؛ چرا زنان، با وجود توانمندی‌های چشمگیر، در سیاست چندان دیده نمی‌شوند؟ چه موانعی سد راه مشارکت سیاسی آنان است؟ مهم‌تر از آن، این غیبت چه تبعاتی برای توسعه متوازن جامعه دارد؟

بی‌تردید، ساختارهای تاریخی و فرهنگی مردسالار، بخشی مهم از این ماجرا را رقم زده‌اند. سیاست‌ورزی در بسیاری از جوامع، ازجمله در ایران، همچنان به‌عنوان فضایی مردانه تلقی می‌شود که زنان برای ورود به آن باید نه‌تنها با نظامی محافظه‌کار و تبعیض‌آمیز، بلکه با ذهنیت‌هایی که در ناخودآگاه جامعه نهادینه شده، بجنگند. با این حال، ماجرا به این‌جا ختم نمی‌شود. بخشی از دلایل این حضور کم‌رنگ، از درون جامعه زنان نیز برمی‌خیزد؛ از فقدان خودباوری سیاسی گرفته تا نبود همبستگی و اعتماد میان زنان، از درونی‌سازی الگوهای جنسیتی تا ترس از طرد شدن از سوی جامعه.

بررسی عمیق‌تر این مسئله، ما را با منظومه‌ای پیچیده از عوامل بیرونی و درونی روبه‌رو می‌کند که در تعامل با یکدیگر، کنشگری سیاسی زنان را به حاشیه رانده‌اند. در این گزارش، با بهره‌گیری از نظرات عضو هیئت‌علمی دانشگاه فرهنگیان، تلاش می‌شود تا لایه‌های پنهان این پدیده کالبدشکافی شود. او دارای دکتری عرفان اسلامی و روان‌شناسی و عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان همدان بوده و بر این باور است که برای تحلیل این پدیده، باید از سطح مشاهدات فراتر رفت و پژوهش‌های علمی گسترده‌ای در قالب پایان‌نامه‌ها و مقالات تخصصی انجام داد. با این حال، در این گفت‌وگو به برخی دلایل مشهود و عینی اشاره شده است.

مشروح این گفتگو را در ادامه می‌خوانید:

■ بستر حضور سیاسی زنان در جامعه فراهم نیست

به گفته دکتر فائزه بالایی، یکی از دلایل اصلی کمرنگ بودن کنشگری سیاسی زنان، فقدان تدبیر و برنامه‌ریزی برای ورود آنان به عرصه سیاست از سنین پایین است.

وی در این خصوص بیان کرد: زنان ما از ابتدا برای مشارکت سیاسی تربیت نشده‌اند. در مدارس و دانشگاه‌ها، وقتی دختران می‌بینند که تعداد زنان در موقعیت‌های مدیریتی کم است، خود نیز برای رسیدن به چنین جایگاهی برنامه‌ریزی نمی‌کنند. وقتی بستری فراهم نشده تا فرد احساس کند می‌تواند به جایگاه‌های مدیریتی و تصمیم‌سازی برسد، طبیعی است که برای آن تدبیر نمی‌کند.

> **مشارکت سیاسی زنان نه یک مطالبه لوکس است و نه صرفا دغدغه یک طیف خاص؛ بلکه مسیری ضروری برای دستیابی به توسعه متوازن، عدالت اجتماعی و بهره‌گیری کامل از ظرفیت‌های انسانی جامعه است.**

عضو هیئت‌علمی دانشگاه فرهنگیان در ادامه به موضوع تبعیض و نابرابری در فضای سیاسی اشاره و اظهار کرد: در پست‌های سیاسی و اجرایی، زنان با بی‌عدالتی مواجه‌اند. با اینکه زنان در این حوزه‌ها بسیار می‌کوشند، اما اگر اشتباهی از سوی یک مسئول زن سر بزند، بزرگ‌نمایی می‌کنند. در حالی که اگر همان اشتباه را یک مسئول مرد انجام دهد، مسئله عادی جلوه داده می‌شود و به‌راحتی از آن عبور می‌کنند.

بالایی به فشار مضاعفی که بر زنان پیشگام در عرصه‌های سیاسی، وارد می‌شود نیز اشاره کرد و افزود: خطاب به بانوانی که برای نخستین‌بار یک پست سیاسی می‌گیرند، گفته می‌شود، نباید حتی کوچک‌ترین اشتباهی داشته باشی. این رویکرد منجر خواهد شد زنان کمال‌گرا یا کسانی که نمی‌خواهند وارد فضای پرتنش شوند، عطای سیاست را به لقایش ببخشند. در حالی که در مورد مردها اصلاً فضا این‌گونه نیست.

وی همچنین به نقش مسئولیت‌های خانوادگی زنان در محدود کردن مشارکت سیاسی آنان اشاره و عنوان کرد: زنی که هم‌زمان نقش مادری و همسری را برعهده دارد و شاغل نیز هست، به‌سختی می‌تواند مسئولیت‌های سنگین اجرایی یا سیاسی را بپذیرد. در این‌جا نیازمند سیاست‌های حمایتی هستیم. مثلاً ادارات باید مهدکودک داشته باشند یا فضایی برای نگهداری کودک فراهم کنند تا مادران بتوانند با خیال راحت به کار خود ادامه دهند اما متأسفانه این موارد یا نادیده گرفته می‌شوند یا حتی مورد تمسخر قرار می‌گیرند.

این استاد دانشگاه سپس تصریح کرد: برای حضور مؤثر زنان در عرصه سیاست، صرف قانون‌گذاری و اصلاح ساختارها کافی نیست، بلکه ما نیازمند یک برنامه‌ریزی تربیتی بلندمدت هستیم تا حضور زنان در عرصه سیاست از سطوح پایه نهادینه شود.

■ بازخوانی چالش‌های فرهنگی و ساختاری مشارکت سیاسی زنان

بالایی در ادامه گفت‌وگو درباره علل کمرنگ بودن مشارکت زنان در عرصه‌های سیاسی، بر اهمیت ابعاد فرهنگی و تربیتی تأکید کرد و توضیح داد: جامعه هنوز در پذیرش نقش‌های سیاسی برای زنان عقب‌مانده، حتی اگر زنان از نظر تحصیلی و شغلی از مردان پیشی گرفته باشند.

وی با ذکر مثالی ملموس ادامه داد: مثلاً وقتی یک خانم به‌عنوان نماینده مجلس معرفی می‌شود، برخی به‌سادگی می‌گویند؛ «نه خانمه، رهاش کن». این نشان‌دهنده عقب‌ماندگی فرهنگی ماست. با وجود پیشرفت زنان در حوزه‌های شغلی و تحصیلی، جامعه هنوز در پذیرش جایگاه سیاسی برای آنان دچار تردید است.

این مدرس دانشگاه این نگاه را ناشی از ساختاری مردسالار و فرهنگ تثبیت‌شده اجتماعی خواند و به نقد نحوه قضاوت ناعادلانه در مورد زنان پرداخت؛ نقدها به زنان در مسئولیت‌ها بسیار شدیدتر است. حتی در محیط‌های آموزشی، اگر دختر دانش‌آموزی اقدام به سازماندهی یک اردو کند، با او مخالفت می‌شود. در حالی که همین دختر می‌تواند در دانشگاه یک انجمن راه بیندازد و بعدها مسئولیت اجرایی مهمی را بپذیرد اما این بستر فراهم نمی‌شود.

بالایی همچنین به نقش تربیتی اشاره کرد و متذکر شد: نه‌تنها در ساختار آموزش‌وپرورش و دانشگاه، بلکه در تمام مراحل رشد، به زنان برای پذیرش نقش‌های اجتماعی آموزش داده نمی‌شود. حتی در مواردی، با رفتارهایی ضد این مسیر مواجه می‌شوند.

■ نقد از درون؛ خود زنان چقدر مقصرند؟

وی در بخش دیگری از گفت‌وگو به یکی از زوایای کمتر بررسی‌شده موضوع پرداخت و ابراز کرد: متأسفانه زنان نیز گاه نسبت به یکدیگر سخت‌گیرترند. در بسیاری موارد، نقدهای تندتر، از سوی خودشان به یکدیگر وارد می‌شود. این هم بخشی از ساختار فرهنگی ماست که باید اصلاح شود.

عضو هیئت‌علمی دانشگاه فرهنگیان برای ارتقای جایگاه زنان در جامعه، به اهمیت داشتن متخصصان زن در حوزه‌های دینی نیز اشاره کرد و گفت: مقام معظم رهبری در یکی از دیدارهایشان فرمودند که ما نیاز به زنانی داریم که وارد حوزه اجتهاد شوند و مسائل زنان را از درون خودشان تحلیل کنند. این نگاه بسیار دقیق و راهبردی است. ما نمی‌توانیم مسائل زنان را تنها از نگاه مردانه تحلیل کنیم. نسل امروز چنین نگاهی را نمی‌پذیرد و آن را نوعی بی‌عدالتی می‌داند که ممکن است حتی منجر به پرخاشگری اجتماعی در میان جوانان و نوجوانان شود.

بالایی در ادامه هشدار داد که نبود توازن در رشد، آسیب‌زا خواهد بود و اعلام کرد: اگر زنان فقط در حوزه تحصیلی و شغلی رشد کنند ولی در عرصه سیاسی و اجتماعی عقب بمانند، جامعه دچار رشد نامتقارن می‌شود. در بلندمدت، این وضعیت خطرناک است و رکود پویایی اجتماعی را در پی دارد.

■ زیاده‌خواهی ساختار مردانه؛ حذف زنان مذهبی

وی در بخشی دیگری از صحبت‌هایش، به تجربه‌ای شخصی اشاره کرد که از نگاه نابرابر ساختارها به زنان حکایت دارد و افزود: یکی از مسئولان وزارت علوم یک‌بار صراحتاً گفته بود که ما دنبال هیئت علمی زن نیستیم، بلکه نیروی مرد می‌خواهیم. این در حالی است که برخی رشته‌ها، به‌ویژه دروس عمومی، اتفاقاً نیاز به حضور زنان دارند که با وجود تصریح رهبری در این خصوص، باز هم این نگاه مردانه مانع حضور زنان می‌شود.

این استاد دانشگاه سپس به پدیده‌ای نگران‌کننده اشاره و خاطرنشان کرد: در حال حاضر، زنان مذهبی که می‌توانند نقش‌های اجتماعی مؤثری ایفا کنند، به بهانه‌هایی مانند سخت‌گیری یا عدم تطابق با ساختارهای سازمانی حذف می‌شوند. این حذف ممکن است هدفمند نباشد، اما در هر صورت، اگر ادامه یابد، باعث از بین رفتن تعادل در فضای اجتماعی کشور می‌شود.

■ راهکارهای افزایش اعتماد به‌نفس زنان در حوزه‌های اجتماعی و سیاسی

بالایی درخصوص چگونگی تقویت اعتماد به‌نفس زنان در عرصه‌های اجتماعی و سیاسی نیز به نکات مهمی اشاره کرد و گفت: برای افزایش مشارکت و حضور فعال زنان در این حوزه‌ها، ابتدا باید از خود زنان خواسته شود که وارد میدان‌های رقابتی جدی شوند و از فرصت‌های حاشیه‌ای دوری کنند.

وی عنوان کرد: زنان تحصیل‌کرده جامعه ما، به خصوص زنان جوان، هنوز در بسیاری از عرصه‌های رقابتی حضور فعالی ندارند و معیار برتری خود را به مسائل سطحی همچون زیبایی و ظاهر پیوند می‌زنند. این مسائل حاشیه‌ای باعث می‌شود که وارد رقابت‌های جدی و حرفه‌ای نشوند.

این متخصص در حوزه‌های روان‌شناسی و عرفان اسلامی تأکید کرد: این رویکرد نه‌تنها برای موفقیت فردی زنان مضر است، بلکه مانعی برای حضور آنان در عرصه‌های علمی و اجتماعی است. از این رو، بهتر است زنان باید از رقابت‌های غیر جدی و ظاهری فاصله بگیرند و به سمت فعالیت‌های جدی‌تر و علمی‌تر حرکت کنند.

■ لزوم افزایش ریسک‌پذیری زنان در عرصه‌های علمی و اجتماعی

بالایی سپس بر اهمیت ریسک‌پذیری در زنان تأکید و بیان کرد: یکی از دلایل اصلی عدم موفقیت زنان در عرصه‌های مختلف علمی و اجتماعی، ترس از اشتباه کردن و طرد شدن از جامعه است. این ترس می‌تواند مانع از تلاش و پیشرفت زنان در زمینه‌های علمی و اجتماعی شود. یکی از مهم‌ترین راه‌ها برای تقویت اعتماد به‌نفس زنان این است که آن‌ها باید یاد بگیرند که اشتباه کردن بخش طبیعی از فرآیند یادگیری و رشد است. در واقع، نخستین کسی که یک کار جدید را شروع می‌کند، بیشتر احتمال دارد که اشتباه کند، اما این اشتباهات نباید باعث شکست روحیه و اعتماد به‌نفس او شوند. در این زمینه، حمایت جامعه، به‌ویژه مردان، از زنان بسیار حیاتی است. به این ترتیب، آنان می‌توانند در فضای امن‌تری فعالیت کنند و به‌تدریج اعتماد به‌نفس خود را در این حوزه‌ها تقویت کنند.

■ مطالعه و آگاهی، کلید موفقیت زنان در جامعه

وی در ادامه صحبت‌های خود، به اهمیت مطالعه و آگاهی در تقویت اعتماد به‌نفس زنان اشاره و اضافه کرد: هر چقدر بیشتر مطالعه کنند و اطلاعات خود را در زمینه‌های مختلف افزایش دهند، نه‌تنها در حرفه‌ها و زمینه‌های اجتماعی موفق‌تر خواهند بود، بلکه از حقوق خود به‌خوبی دفاع خواهند کرد و کمتر اجازه می‌دهند که دیگران به حقوق آن‌ها تجاوز کنند.

وی بر این باور است که در دنیای امروز، آگاهی و دانش یکی از مهم‌ترین ابزارها برای موفقیت زنان است و باید تلاشی جدی در راستای افزایش سطح آگاهی و مطالعات آنان در تمام زمینه‌ها صورت گیرد.

این استاد دانشگاه فرهنگیان با اشاره به لزوم حمایت مردان از زنان، یادآوری کرد: در تفکر اسلامی، ما به هیچ وجه قائل به برابری مطلق بین زنان و مردان نیستیم، اما در برخی زمینه‌ها، مردان باید از زنان حمایت کنند تا آن‌ها بتوانند در این عرصه‌ها رشد کرده و به موفقیت برسند. در بسیاری از موارد، اشتباهات اولیه زنان باید به‌عنوان بخشی از فرآیند یادگیری پذیرفته شود و جامعه باید این اشتباهات را درک کرده و زنان را در مسیر پیشرفت همراهی کند.

وی ادامه داد: در بسیاری از جوامع، به‌ویژه در جوامع سنتی و مردسالار، ممکن است زنان از این فرصت‌های رشد و پیشرفت محروم شوند که این موضوع باعث می‌شود که توانمندی‌های آن‌ها در این حوزه‌ها شکوفا نشود.

این متخصص روان‌شناسی افزود: پذیرش اشتباهات و کمک به زنان در راستای برطرف کردن آن‌ها، یکی از گام‌های مهم در تقویت اعتماد به‌نفس آن‌هاست.

بالایی گفت: یکی دیگر از نکات مهم، لزوم تقدیر از زنان در عرصه‌های اجتماعی و علمی است. متأسفانه در بسیاری از موارد، جامعه توجهی به موفقیت‌ها و تلاش‌های زنان ندارد. این در حالی است که زنان بسیاری در زمینه‌های مختلف علمی، اجتماعی و فرهنگی در حال تلاش هستند، اما جامعه به‌طور رسمی و جدی از آن‌ها تقدیر نمی‌کند.

وی پیشنهاد داد: در جامعه باید فضایی ایجاد شود که از زنان موفق در عرصه‌های مختلف تشویق و قدردانی شود. این امر نه‌تنها به تقویت روحیه و انگیزه زنان کمک می‌کند، بلکه باعث می‌شود که سایر زنان نیز انگیزه پیدا کنند تا در این عرصه‌ها فعالیت کنند و به موفقیت‌های بیشتری دست یابند.

عضو هیئت‌علمی دانشگاه فرهنگیان در جمع‌بندی سخنانش تصریح کرد: برای ارتقای اعتماد به‌نفس زنان و مشارکت فعال آنان در عرصه‌های اجتماعی و سیاسی، نیاز است که تغییراتی در نگرش‌های اجتماعی، فرهنگی و حتی ساختاری ایجاد شود. از یک‌سو، باید بیشتر در میدان‌های رقابتی جدی حاضر شوند و از فرصت‌های حاشیه‌ای دوری کنند. از سوی دیگر، جامعه باید فضای حمایتی را فراهم کند تا زنان بتوانند در این عرصه‌ها بدون ترس از اشتباه کردن به پیشرفت و شکوفایی دست یابند. همچنین، لازم است که فرهنگ تقدیر از موفقیت‌های زنان در جامعه رواج پیدا کند تا آن‌ها بتوانند با اعتماد به‌نفس بیشتری به فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی خود ادامه دهند.

■ چرا کنشگری سیاسی زنان همچنان کم‌رنگ است؟

گفتنی است؛ در حالی که طی دهه‌های اخیر، زنان در بسیاری از عرصه‌های علمی، آموزشی و اجتماعی خوش درخشیده‌اند، اما هنوز آن‌طور که باید و شاید، ردپای پررنگی از آن‌ها در عرصه سیاست و مدیریت کلان کشور نمی‌بینیم. پرسشی که ذهن بسیاری از تحلیل‌گران و دغدغه‌مندان حوزه زنان را درگیر کرده، این است که چرا با وجود این سطح از توانمندی، زنان در میدان کنشگری سیاسی حضوری کمرنگ دارند؟

بخشی از پاسخ این سؤال را باید در ساختار تاریخی و فرهنگی جامعه مردسالارانه‌ای جست‌وجو کرد که هنوز در بسیاری از لایه‌های تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری کشور حضور پررنگی دارد. ساختاری که به‌صورت نانوشته، قدرت را میراثی مردانه می‌داند و از زنان، نه به‌عنوان کنشگر، بلکه بیشتر به‌عنوان پشتیبان انتظار دارد. این نگاه نابرابر، نه‌تنها در قالب قوانین یا روندهای رسمی، بلکه در رفتارها، قضاوت‌ها و پیش‌داوری‌های روزمره نیز بازتولید می‌شود؛ جایی که خطای یک زن مدیر به نمادی از ناتوانی همه زنان تعبیر می‌شود، اما اشتباه مشابه یک مرد صرفاً بخشی از روند کاری‌اش تلقی می‌گردد.

اما باید صادقانه پذیرفت که همه تقصیر را نمی‌توان به گردن جامعه مردسالار انداخت. جامعه زنان نیز در این میان سهمی از مسئولیت دارد. بخش قابل توجهی از زنان، به‌ویژه در میان تحصیل‌کردگان، هنوز ورود به رقابت‌های سیاسی و تصمیم‌سازی‌های کلان را در اولویت‌های خود قرار نمی‌دهند. بخشی از این مسئله، از ضعف در اعتماد به‌نفس ریشه می‌گیرد؛ بخشی دیگر به‌دلیل گرفتار بودن در مسئولیت‌های چندگانه خانوادگی، و بخشی نیز ناشی از نبود الگوهای زنانه موفق در عرصه سیاست است. بسیاری از زنان هنوز ترجیح می‌دهند که در رقابت‌های غیرجدی و ظاهری، مانند زیبایی یا مد، خود را محک بزنند، تا در میدانی که جسارت، ریسک‌پذیری و احتمال شکست در آن بالاست.

از طرف دیگر، حمایت‌های قانونی، رفاهی و فرهنگی نیز برای ورود زنان به عرصه سیاست کفایت نمی‌کند. مادری که باید ساعات طولانی مسئولیت اجرایی بر عهده گیرد، در حالی که نگران کودک خردسال خود نیز هست، نیازمند سازوکاری است که این تعارض را برایش حل کند. ایجاد فضاهای مادر و کودک در ادارات، پیش‌بینی پرستار کودک در محل کار و اصلاح نگرش‌های جنسیتی در محیط‌های اداری می‌تواند گام‌های مؤثری در این زمینه باشد.

اگر بخواهیم کنشگری سیاسی زنان از وضعیت کنونی خارج شود و به یک جریان مؤثر و تعیین‌کننده در سیاست کشور تبدیل گردد، باید هم به ساختار مردسالارانه‌ای که قدرت را انحصاری می‌بینند، نقد جدی وارد کنیم و هم با نگاهی واقع‌بینانه، موانع درونی و فرهنگی جامعه زنان را شناسایی کنیم. مشارکت سیاسی زنان نه یک مطالبه لوکس است و نه صرفاً دغدغه یک طیف خاص؛ بلکه مسیری ضروری برای دستیابی به توسعه متوازن، عدالت اجتماعی و بهره‌گیری کامل از ظرفیت‌های انسانی جامعه است.

تا زمانی که زنان از سایه‌ها به متن نیایند، هیچ سیاستی نمی‌تواند ادعای جامع‌نگری داشته باشد.

طرح یاس؛ گامی به سوی توانمندسازی و نشاط دختران مجرد

سپهرغرب، گروه ریحانه‌آفرینش: معاون امور فرهنگی کمیته امداد امام خمینی در یادداشتی جزئیات طرح ملی یاس به مناسبت ولادت حضرت معصومه (س) و دهه کرامت را تشریح کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین مهدی متقی‌فر، معاون امور فرهنگی کمیته امداد امام خمینی در یادداشتی جزئیات طرح ملی یاس به مناسبت ولادت حضرت معصومه (س) و دهه کرامت را تشریح کرد.

در متن این یادداشت آمده است:

کمیته امداد با هدف اینکه بتواند نقش مؤثری در بهبود شرایط و بالا بردن کیفیت زندگی و سلامت معنوی و روانی دختران مجرد داشته باشد، در سال ۱۴۰۰، طرح یاس (یاران آسیب‌ستیز) را با همکاری جمعیت هلال احمر پایه‌گذاری کرد که به‌واسطه آن دختران مورد حمایت و علاقه‌مند بالای ۲۰ سال در چرخه آموزش‌های مقدماتی و تخصصی جمعیت هلال احمر و آموزش‌های عمومی کمیته امداد قرار گرفتند، تا آمادگی لازم برای نقش‌آفرینی آن‌ها در عرصه‌های اجتماعی فراهم شود. از دستاوردهای این طرح می‌توان به آموزش ۴۵ هزار نفر از دختران مورد حمایت و استقرار قریب به‌اتفاق آن‌ها در خانه‌های هلال سراسر کشور اشاره کرد.

در این رابطه لازم به ذکر است که جمعیت هلال احمر نیز مربیان مرتبطی را برای هدایت و راهبری دختران مستقر در خانه‌های هلال تعلیم داده است، تا ارتباط بین مخاطبان و معاونت جوانان جمعیت هلال احمر به‌صورت هدفمند و حرفه‌ای تداوم یابد، تا در نهایت شاهد تحقق و به ثمر نشستن این طرح در ابعاد مختلف آن باشیم. همچنین در کمیته امداد فضایی برای تفریحات سالم این دختران فراهم شده و آن‌ها می‌توانند در قالب گروه‌های همگن به اردوهای آموزشی و زیارتی اعزام شوند.

در رویکرد معاونت فرهنگی، توانمندسازی به معنای دست‌یابی مخاطبان به منابع و کنترل بر زندگی خود تعریف شده که با ایجاد احساس استقلال و اعتماد به‌نفس بیشتر توأم خواهد بود و فرایندی کاملاً پویاست که توانایی دختران را برای تغییر ساختارهایی که آن‌ها را در موقعیت فرودستی (وابستگی) نگه داشته است، افزایش می‌دهد.

همچنین می‌توان با استفاده از ظرفیت و توان این دختران، بسیاری از مشکلات موجود در جامعه را برطرف کرد؛ چراکه آن‌ها می‌توانند در حوزه‌هایی مانند فرهنگ‌سازی در عرصه‌های مختلف، انجام فعالیت‌های خیریه، داوطلبانه و ... مشارکت فعال داشته باشند. اما اگر با نادیده گرفتن این قشر، آن‌ها را به سمت افسردگی سوق دهیم هزینه‌های سنگینی بابت سلامتی آن‌ها به جامعه تحمیل می‌شود. این در حالی است که اگر این افراد با شادی و نشاط وارد فعالیت‌های اجتماعی شوند، هم می‌توانند به خود و هم به سایر افراد جامعه کمک کنند و شاهد یک جامعه شاد و باطراوت باشیم.

■ اهداف طرح

– ارتقای عزت نفس و پذیرش مسئولیت اجتماعی در بین مخاطبان و نهایتاً توانمندسازی رفتاری، ارتباطی و فرهنگی آنان

– حضور مخاطبان در عرصه‌های اجتماعی و مشارکت در فعالیت‌های جمعی

– ایجاد انگیزه در زمینه امداد و کمک‌های اولیه و همچنین آشنایی با حوادث و سوانح

– ارتقای سطح دانش و مهارت مخاطبین در خصوص امداد و کمک‌های اولیه و آشنایی با حوادث و سوانح و نحوه مقابله با آن‌ها

– ترویج فرهنگی خود امداد و دگرامدادی

■ اقدامات و خدمات ارائه‌شده به مخاطبان طی سال‌های گذشته

– ابلاغ برنامه‌های عملیاتی و سالانه جهت فعالیت مخاطبان در عرصه‌های اجتماعی

– ساماندهی مخاطبان در قالب فرمانده، دادرس، خبرنگار، کارآفرین و مردم‌یار

– برگزاری دوره‌های آموزشی کمک‌های اولیه، امدادگری و...

– استقرار مخاطبان در خانه‌های هلال

– برگزاری دوره‌های اردویی به‌صورت تخصصی (کارآفرینی، رسانه و ...) در سطوح ملی، منطقه‌ای و استانی

– برگزاری رویداد و جشنواره طرح ملی یاس

– ارائه خدمت مشاوره به مخاطبان

– کمک به ایجاد اشتغال برای مخاطبان (بهره‌گیری از ظرفیت حوزه اشتغال، بهره‌گیری از ظرفیت مؤسسات برون‌سپار و ...)

– در اولویت قراردادن مخاطبان طرح جهت دریافت تسهیلات ازدواج

اصلاح قانون مهریه نیازمند بازنگری کارشناسی است

سپهرغرب، گروه ریحانه‌آفرینش: رئیس فراکسیون زنان و خانواده مجلس با اشاره به برگزاری نشست تخصصی برای بررسی طرح اصلاح قانون مهریه، گفت: بر ضرورت حبس‌زدایی و حمایت مالی از زنان در چارچوب خانواده تأکید شد.

فاطمه محمدبیگی، در تشریح جزئیات نشست این فراکسیون با حضور جمعی از اساتید و نخبگان دانشگاهی حوزه زنان و خانواده، متخصصان دستگاه قضا، نمایندگان دولت در امور بانوان و خانواده، حقوق‌دانان، انجمن وکلا و برخی اعضای ستاد دیه کشور، گفت: هدف از برگزاری این نشست، بررسی کارشناسی و همه‌جانبه طرح اصلاح موادی از قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی و برخی احکام راجع به مهریه بود و این جلسه در دو نوبت برگزار شد.

وی افزود: در این جلسات تلاش شد با رویکردی علمی و تخصصی به مواد پیشنهادی طرح مورد نظر پرداخته شود تا زمینه لازم برای اصلاح و ارتقای این قانون فراهم شود و جمع بندی نظرات به آقای دکتر قالیباف و نمایندگان مجلس ارائه خواهد شد.

این مسئول با اشاره به حضور نمایندگانی از کمیسیون اجتماعی مجلس در این نشست، ادامه داد: بررسی‌ها و نظرات کارشناسی حاکی از آن است که در ۱۰ ماده پیشنهادی مرتبط با طرح اصلاح قانون مهریه، موارد مغفول و اشکالات متعددی وجود دارد که نیازمند بازنگری جدی است و بر همین اساس، یکی از پیشنهادهای مطرح‌شده این بود که این طرح به‌طور موقت از دستور کار صحن علنی خارج شود تا اصلاحات لازم با بهره‌گیری از نظرات کارشناسان، متخصصان و نمایندگان دستگاه‌های ذی‌ربط در آن اعمال شود.

■ نیازمند تعیین مهریه منطقی و حمایت قانونی از زنان هستیم

محمدبیگی افزود: اعضای حاضر در نشست بر لزوم نگاه ریشه‌ای و جامع به مسئله مهریه تأکید کردند و بر این باور بودند که تعیین مهریه باید به‌صورت منطقی و متناسب با واقعیت‌های اجتماعی، اقتصادی و حقوقی صورت گیرد همچنین ارائه راهکارهای اجرایی برای تحقق مهریه و صیانت از حقوق زوجین، یکی از محورهای کلیدی مورد بحث بود.

■ زندان راه‌حل مهریه نیست

وی با اشاره به اتفاق‌نظر میان حاضران درباره ضرورت زندان‌زدایی از مسئله مهریه، تصریح کرد: همه اعضا تأکید داشتند که باید به‌جای تمرکز بر مجازات‌های حبس، راه‌حل‌های جایگزین، کارآمد و انسانی‌تری در نظر گرفته شود تا از بروز آسیب‌های اجتماعی جلوگیری و بنیان خانواده‌ها نیز حفظ شود.

این نماینده مردم در مجلس دوازدهم یادآور شد: موارد را جمع‌بندی خواهیم کرد تا حمایت مالی از زنان در قالب خانواده و همچنین تعیین مهریه منطقی و پرداخت به زوجه در مسیر و ریل دقیق شرعی، قانونی، اسلامی و انسانی قرار گیرد.